

Giftlinjens Action Cards

© Giftlinjen 2015

Anvendes af læger/personale på Bispebjerg Hospital i forbindelse med behandling af akut forgiftede patienter. Giftlinjens vejledninger revideres jævnligt og printede versioner bør ikke gemmes. Der kan være NYE og VIGTIGE opdateringer!!

Ved tvivlsspørgsmål kontaktes Giftlinjen på lokal 5555#352 eped0037 AMED 6/11 2014 Godkendt af ne01 19/11-2014



Dyr
Fjæsing

- lægekontakt ved behov

Latinsk navn:

Echiichtys draco (tidligere: Trachinus draco), Echiichtys vipera

Synonymer:

#1:Fjæsing, fjæsingstik. Engelsk: dragon fish, weever fish, Greater weever FÆ: Stóri fjørsingur ÍS: Fjørsunger NO: Fjesing SE: Fjärsing FI:Louhikala D:Petersmann FR:Grande vive.

2: Identifikation

Eneste giftige fisk i danske farvande. Findes i Nordsøen, Skagerak, Kattegat, Sund og Bælter samt i den østlige Østersø. Lever på 5-25 m vand det meste af året, men kommer i parringstiden ind på ½-1 m. dybt vand, hvor den ligger nedgravet i bunden.

Har giftigge ved den forreste korte rygfinne og på gællelågene.

Stik sker ved håndtering af fangede fisk, og når badende træder på fisken på lavt vand.

Giftinjektion udløses automatisk ved berøring.

Giften forsvinder i løbet af et par døgn efter fangst.

3: Toksikologi

Giften er varmelabile, højmolekylære proteiner.

Hovedeffekten er lokal smerte og hævelse. Generelle effekter forekommer.

4: Risikovurdering

Symptomerne opstår straks. Mindre udtalte symptomer ved stik af død fisk.

Dødsfald er beskrevet, men skyldes muligvis bakteriologiske komplikationer.

5: Klinik

Intensiv smerte, hævelse og misfarvning på stikstedet, evt flere stik. Lokal nekrose.

Smerten kan stråle ud i hele den afficerede legemsdel og kan ubehandlet bestå i 24 timer.

Kemisk tenosynovitis er beskrevet. Hævelsen kan bestå i måneder.

Infektion med bakterier med usædvanligt resistensmønster er almindeligt.

Almensymptomer omfatter svimmelhed, hovedpine, kulderystelser og kvalme. Sjældent arytmi og dyspnoe.

Alvorlige allergiske reaktioner synes ikke at forekomme.

6: Undersøgelser

Ikke nødvendigt i ukomplicerede tilfælde.

7: Behandling

Toxinet er varmelabilt.

Anbring den afficerede legemsdel i så varmt vand som tåles, uden at det skolder, indtil smerten forsvinder. (Typisk 40-42 grader C i 30 til 60 min.). Afprøv først vandets

temperatur med en uafficeret hånd.
Fjern evt. rester af giftpigge - obs. evt. flere stik. Vask med sæbe.
Hold den afficerede kropsdel i ro. Undgå komprimerende forbindelse o.l.
Svage analgetika er ofte nødvendigt. Lokalanæstesi evt regional blokade er beskrevet i svensk monografi.
Kirurgisk behandling af evt. nekroser. Antibiotika behandling efter dyrkning og resistensbestemmelse.
OBS: Usædvanlige bakterielle infektioner angives at kunne opstå.

8: Observation

Kan oftest behandles ambulant, evt i hjemmet.

9: Faldgruber

Husk relevant Tetanus profylakse

10: Henvisninger

Micromedex søgeord: Trachinus draco, trachinus vipera.
Svensk DataBase søgeord: fjärsi01 + fiskar02.

2 vedhæftede billeder:

[Fjæsing - TRACHINUS DRACO](#) (Kilde: ?)

